

GAZETA DE TRANSILVANIA.

(CU PREANALTA VOIE.)

ANUL

AL XI-LEA,

N°. 2

Brashov, 5. Ianuarie

1848.

Преца Газетеї де Трансилванїа ши ал Фобїеї пентрѣ минте, инїмѣ ши литератѣрѣ есте ши пе аня 1848, 8 фїор. (24 дѣзечерї), пе 1/2 ан 4 фїор. арц. Презвтерациа се фаче ла тѣте ч. рец. поще, кѣм ши ла кѣпоскѣцїї Днї колекторї ши аяме дн Бѣзкренцї ла D. Iosif Romanov ши комп., iar дн Iasi ла DD. фрацї N. ши Xp. Георгїѣ дн порта мїтрополиї.

КЪЛТѢРА.

(Брмаре.)

Де маї маре дїсепнїтате есте варїетатеа (осевїреа) пе кареа о продѣче днтре ѳменї клима ши алте инфлїнде фїсїче, кѣм е вечїпнїтатеа тѣрїї, саѣ а врекнї рѣѣ маре плѣтїторїѣ, дерї тѣпнѣсе саѣ плане, апої модѣл вїецїрїї. Тодї домпнїторїї де попорѣ кам шїѣ, кѣ клима стѣмпнїратѣ (кѣм есте маї тѣтѣ Европа) е чеа маї фаворнїоре ши алеасѣ пентрѣ о кѣлтѣрѣ маї палтѣ ши маї повїлѣ. Дїн контрѣ кѣ кѣт о климѣ е маї фервїнте, саѣ маї фрїгнрѣсѣ, кѣ атѣт днгревнѣ маї тѣлт десволтареа пѣтерїлор сѣлетѣлѣ оменеск; iar клима чеа маї фервїнте (мїезѣл Афричеї) саѣ чеа маї дерѣсѣ (пордѣл Рѣсїеї ши ал Норвецїеї) пѣ сѣфере нїчї о кѣлтѣрѣ маї палтѣ; де ачї пѣцїнїї ѳменї кѣцї пот вїецнї тѣлт пѣцїн сѣпт ачеле климе зак дн о деплїнѣ варварїе ши стѣпнїдїтате. Де ачї днколо чїне пѣ шїе, кѣт днтрек попорѣле марїне кѣ ацерїмеа мїндїї пе алтеле їсолате, деспнрїте прїн тѣпнїї ши дрѣмнрї реле; ши iarш п'авем тревнїнцѣ а кѣзта преа де парте есемпле адевернїоре, кѣ попорѣле а ле кѣрор пѣтрецѣл регѣлат ле есте карнеа, сѣпт тѣлт маї крѣде ши маї гресолане, де кѣт алтеле каре аместекѣ маї тѣлте легѣме кѣ тѣнкареа кѣрнїї. Адї вѣзт кѣ кѣт пѣпѣсаре сѣфере рознторїѣл де слѣпнїѣ ши де папрїкаш челе 50—100 веде дїктате ка дн глѣмѣ де мїкѣл сѣѣ деспот, асеменеа крѣделѣ ка ши ел. Пескарїї, вѣлнторїї, пѣсторїї помазї, економїї арнторї карїї аѣ касѣ ши масѣ, четнденїї кѣлншорї ши делїкацїї, саѣ токма дн пагрїїме пѣстре: тїсанѣл, кѣмпнеанѣл, токанѣл, чованѣл, воїерїѣл, пегндеторїѣл, кѣтѣ варїетате ши модїфїкаре продѣсѣ прїн климѣ ши вїецнїре! —

Днсѣ пої дѣпѣ премїтереа ачестора, сѣ тречем ла дѣб днтревнрї марї, атѣт де марї, дн кѣт ачелеа нїчї пѣлѣ астѣзї пѣ сѣпт рекѣпоскѣте ка деслегате нїчї кїар дн Европа. Ачеле днтревнрї прївїторѣ ла кѣлтѣрѣ сѣпт де патѣрѣ полїтїкѣ ши сѣлѣ ашеа: 1) Статѣл, адїкѣ потестатеа статѣлѣ, аре еа дрептѣл саѣ даторїнда де а днгрїжї пентрѣ кѣлтѣра попорѣлор. 2) Дакѣ ачел дрепт дн аре, че тѣсѣрѣ, че прїнчїп сѣ пѣзїаскѣ днтрѣ лндрїеа кѣлтѣреї, саѣ адїкѣ, сѣ лнмїне ла внеле класе де локвїторї маї тѣлт декѣт ла алтеле?

Ла чеа дїн тѣїе днтреваре тѣлдї дн тѣлте веакѣрї зїсерѣ (ши пашїї тот о маї зїк), кѣ статѣлѣ п'аре аї пѣса нїмїк, орї кѣ днвацѣ попорѣл чеа, орї кѣ пѣ днвацѣ нїмїк, орї кѣ днтр'о царѣ днтреагѣ „дела влѣдїкѣ пѣл' ла опїнкѣ“ пѣ шїе чїтї нїчї в-пѣл, кѣм ера пе ла анїї 800—1400, саѣ кѣ шїѣ тодї; орї кѣ аѣ врео релеце, саѣ кѣ тѣте весерїчеле стаѣ днкїсе, коперїте кѣ паїе, сѣпате пе сѣпт темелїї де феоарѣ, рнїнате де тот, саѣ кѣ престе тот се палцѣ темплнрї трѣфаше, дн каре ѳменїї кѣпнѣ, прїдїкѣ, глорїфїкѣ пе Dzeѣ ш. а. ш. а. Алдїї днн контрѣ, днсѣ тѣлт маї пѣцїнї воїрѣ а днтревнї тѣте пѣтнчѣселе мїжлоаче спре а лнмїна, а дешепта, а ферїчї тот одатѣ пе попорѣ.

Прїетннї пѣцїнїдеї ши аї варварїеї адаогѣ: Статѣл спре ашї кѣзта де скоп, каре есте сїгнрнїтатеа пѣвлїкѣ а персѣнелор ши а пропрїетннїї, сѣ аїѣ пѣмаї дешѣле тѣлнї армате, солдацї, аргацї, доробанцї полїцїї, спїонї ш. а., апої прїнсорї, вѣце, внелте де торнѣрѣ, гїлогїне, спнлнзнрнторї, карнефїчї дндемнпнатїчї, спре а дїне пе сѣпншї дн фрїкѣ ши кѣтретнр, iar маї днколо сѣ пѣї паче де нїмїк. Веzї вїне, дакѣ оменїмеа, дакѣ попорѣле дн каре се мппарте оменїмеа ар фї тот атѣтеа спїце де феоарѣ сѣлватїче: десподїї тїранї карїї фак прекнм ши ворвеск, ар авеа маре дрептате.

Ної днсѣ кѣлкннд пе зрма челор маї репнмїдї вѣрвацї де стат аї веакѣлѣ пострѣ апнрнм кѣ, статѣл пѣннмаї аре дрептѣл, чї ши даторїнда де аї пѣса, де а днгрїжї пентрѣ кѣлтївареа сѣпншїлор, прїн зрмаре пентрѣ дескїдереа ашезнмнтелор оменѣсе. Кнчї, де ши кѣлтѣра пѣ есте скопѣл прїнчїпал дн стат, чї пѣмаї сїгнрнїтатеа; ачешаш днсѣ есте, чел пѣцїн ка мїжлок, атѣт де стрннс легатѣ кѣ скопѣл прїнчїпал, дн кѣт пої пѣ пе пѣтем кнцета зн стат варвар, тот одатѣ сїгнр, фнрѣ кѣлтѣрѣ; iar чїне ар вреа а пѣ рефрнпта дн ачест пѣпт, ар фї даторнѣ а ве арнта есемпле посїтїве днн їсторїа статнрлор. Оаменїї зннї стат, карїї прїн кѣлтѣрѣ днвн-дарѣ а респекта дрептѣл пропрїѣ ши дрептѣл стрнн, карїї прїн дешептаре ши дн-вндареа маї тѣлтор месерїї днчепннд дела агрїкнлнрѣ пѣлѣ сѣс ла фрнмѣселе арте дншї пот кнщїга пѣнеа тревннчѣсѣ ши о пропрїетате, ачеша сїгнрнї де внѣл воїа лор нор дн пѣдїна пе фнрїї ши лотрїї, пе дн-

шелъторі ші кѣгъторі, prin зрмаре сѣгъртатеа пѣвлікъ ва пайнта петърциит, фъръ върсърі де сѣнде, фъръ карнефічі ші фърчі плънтате пе ла тоте сателе. Песте ачеаста зп стат оменос ва пайнта кълътра ші кз скоп де а дѣрѣна prin ea despotismъ ші тѣр-піа, кареа дѣкъ адъче сѣгъртатеа пѣвлікъ адікъ скопъла статълѣ дѣ перікъл, токма ка ші лотрїи дела пѣдѣрї; кѣчї адікъ ѳменїлор адъпаді ші зпїді дѣ стат тот атѣт ле есте, орї кѣ леар рѣпї авереа ші віада лотрїи, орї кѣї таїе Авдerraman, саѣ паша каре тѣїе пе віедїї крещїнїи несторїанї фъръ пїчі о віпъ алта, декѣт саѣ спре ашї стѣмпѣра сетеа де авѣдїї, саѣ фанатїзмъла, саѣ шї пѣмаї зп капрїд де ом невої, ка зпїї дѣмпѣраді романї шї греко-romanї. Ашеа есте, статъла оменос е даторїѣ а пайнта матърареа, кѣм ам зїче скѣпареа де сѣпт епїтропїе а попѳрълор шї фортареа зпѣї опїнїї кѣт се пѳте маї пѣвлїче. Дѣ зрмъ статъла ка стат маї аре шї зп алт кѣвѣнт петрѣ пайнтареа кълътреї, прївїтѣ дїп пѣвтѣл економїеї статълѣ. Дакъ статъла ва domnї пѣмаї песте варварї, сѣлватїчі, віте кѣ forme de om, трѣкї вор-віторї : de знде шї ва скѳте ел тактїчі їстедї, komandanđї аѣерї, їнциперї децендї, аритме-тїчі депрїншї, консїліарї дѣделендї шї кре-дїнчосї петрѣ тот кѣпрїсѣл domnїеї сале? Ва адъче дїп вечїнї? Аша? Парте маре стрїнїи продѣторї, саѣ чел пѣдїп лѣкрѣ-торї ка де їовѣдїе?! Дѣсѣ дакъ тоате статърїле сѣр дѣвої кѣм ам зїче а се-тѣна шї а кълїва пѣмаї варварїе шї стѣ-пїдїтате? Атѣчї десподії ар траѣе дѣ сер-вїдїѣл лор ѣндерї саѣ драчї? —

Дѣсѣ десподії зїк лїбералїлор : Дакъ вої даді статърїлор дрептѣл де а сїлї пе ѳменї ла кълїваре, атѣчї тѣїедї арѣзреле сѣпт вої; кѣчї знде есте лївертате, пѣ дѣкапе сїлѣ. Ачеастъ обїекдїе се деслеагъ ашеа : Дѣдатъ че зп попор е варвар, саѣ semi-варвар, саѣ кѣ тѣїестрїе орѣїт шї варварїзат, зрмеагъ де сїне кѣ ел ка шї прѣкъл пѣ шїе чеї лїп-сеще; дечї пої пе дѣвоїм пѣмаї ла ачеле пїжлоче сїлїтѳре, пе каре ел дѣсѣш дакъ ар фї маїорен, леар реквѳдїе де зѣне шї ла timp dorїт венїте. Апої лѣнга есперїїонѣ адеверї, кѣ фїнд їнстїтѣте де ажѣнс шї зѣне, їар пѣ пѣмаї спѳїтѣрї, шї фѣцѣрїї, ѳменїї, це-перадїїле дѣпъ о дѣдемпаре серїѳсѣ, фъръ сїлѣ маре алергарѣ де сїне кѣтрѣ лѣмїпъ. Сїла формалъ ар фї атѣчї, кѣнд статъла ар претїнде, ка тоді, саѣ маї тоді сѣпѣшїї сѣ се факъ фїлософї, рїторї, їрїдїї, medїчі, їнци-перї, теолодї шчл. Datorїнда статълѣ е пѣмаї : а дескїде шкѳле елементаре, попъ-ларе, полїтехнїче, đїmnase, semїnare, pedago-дїї, лїчезрї, зпїверсїтѣдїї, весерїчі, — апої а дѣdemna черчетареа лор.

(Ва зрма.)

ОПОСИЦІА ДѢН ЪНГАРІА.

(Зрмаре.)

Новїлімеа сѣ пѣ стѣв дѣпайнте кѣ ачеа десвїнѣїре, кѣ еа ла timp de невоїе аре сѣ се скѳле дѣ пїчіѳре арматѣ кѣ тѳте челе

трѣвїнчѳсе; кѣчї авѣл 1809 кѣнд ера вѣ-таїа кѣ Наполеон, адеверї де ажѣнс кѣт де пѣдїп пѳте новїлімеа апѣра патрїа, попорѣл, ва шї пе сїне дѣсамшї. Де ачеаа пе тѳтѣ лѣмеа о принсе тїраре кѣнд авзї, кѣ D. Ко-шѣт, зѣл дїп фрѣнташїї опосїдїеї, кѣ при-лежѣл десватерїлор петрѣ контрїѣвдїа де касѣ, ар фї зїс, кѣ пѣмаї новїлімеї есте а се тѣлѣтїмї, кѣткѣ Ънгарїа сѣѣ фѣкѣт чеаа че есте, кѣткѣ Ънгарїа маї стѣ, шї кѣ пѣ сѣѣ префѣкѣт де тѣлѣт дѣ пашалїк тѣрческ орї дѣ врео царѣ фїліалъ сѣпѣсѣ ла корѳна Фран-деї. Ної пѣ воїм а арѣта де саѣ фѣкѣт Ън-гарїа пѣмаї prin новїліме чеаа че есте ас-тѣзї, орї prin тоді; а зїче дѣсѣ, кѣ пѣмаї новїлімеа аѣ пѣзїто ка сѣ пѣ devїпъ паша-лїк тѣрческ орї фїліалъ Франдеї, есте о ѳрѣѣ дѣдрѣснѣалъ, шї аратѣ ла о трѣѳїе кѣрат арїстократїкъ а D. Кошѣт.

Сѣ vedem акѣма кѣм стѣ треава ка кон-трїѣвдїа domestїкъ, ла кареа кѣ маре невоїе се дѣвої шї воїерїмеа а опѣрта алѣтѣреа кѣ дѣрапѣл. Ачеастъ контрїѣвдїе есте менїтѣ петрѣ трѣвїнѣеле дїп лѣвѣтрѣ а ле дїпѣ-тѣлѣ шї авѣме петрѣ плѣтїреа лѣфїлор ла дерегѣторїї комїтатълѣ, еа се адмїнїстрѣ де кѣтре новїліме. Чел пѣдїп дѣрапѣл пѣ шїе нїмїк деспре модѣл кѣм се дѣтрѣвѣїе ачещї ванї. Шї ѳре чїне сѣпт ачеї дерегѣторї саѣ амплѳадїї аї комїтатълѣ, сѣпт еї фѣчорї де дѣрап, ѳменї непѳвїлї? Нѣ пїчі де кѣм, кѣчї де шї dїета трекѣтѣ декретѣ, ка ла асемеѣеа постѣрї сѣ пѳтѣ пѣшї шї непѳвїлѣ, — хо-тѣрѣреа ачеаста тотѣшї remase пѣмаї пе хѣртїе, фїїнд кѣ дѣ адѣлѣрїле де комїтат кѣ прїлежѣл реставрѣрїї офїціалїлор непѳвїлїї саѣ фѣчорїї де четѣдѣан шї дѣрап пѣ ка-пѣтѣ, чел пѣдїп пѣпъ акѣм пѣ кѣпѣтарѣ пїчі зп вотѣ, адікъ новїлімеа се аѣлѣ дѣ прѳпрїетатеа ачестор дерегѣторїї пре кѣм се аѣла шї маї пайнте, prin зрмареа контрї-ѣвдїа де касѣ еа о фолосеще дѣпъ плакъл шї їнтересъл сѣѣ, фъръ чеа маї мїкъ їнѳлѣ-їонѣ дїп партеа челѣїа, пе каре пѣтѣса пѣ лѣѣ пѣскѣт повїл. Де ачеаа ар фї фѳрте дрепт, ка ачеастъ контрїѣвдїе сѣ о плѣтїа-скѣ пѣмаї шї пѣмаї повїлїї, їар пѣ еї алѣ-тѣреа кѣ дѣрапїї. Іатѣ дар, кѣ лїбералїзмъл опосїдїеї дѣпъ пѣпъ знде сѣ теартѣ, ел се тѣлѣтїмї а лѣа асѣпрѣшї пѣмаї о парте дїп ачеастъ контрїѣвдїе; адекъ се арѣтѣ атѣт де дѣдѣрат, дѣ кѣт де ачї пайнте пе дерегѣ-торїї, карїї сѣпт пѣмаї дїп сїпъл новїлімеї, дї ва плѣтї де дѣпревѣл кѣ чеї карїї лѣ сѣпт повїлї.

Дѣпъ кѣм се възѣ дїп десватерїле адре-сеї шї дїп респѣнсѣл че ера сѣ се деа ла а-чеаа, опосїдїа дѣ маї маре дѣсемпѣтате гре-ѣтѣдїлор че чеаркѣ дѣра, де кѣт прѳпѣнерї-лор реѣдїї, шї се паре, кѣ пѣмаї атѣчї се ва авѣка де ачестеа, дѣпъ че тѳте греѣтѣ-дїле вор фї дѣвїнсе. Ачеле греѣтѣдї се ре-дѣк ла треї пѣтѣрї прїнчїнале : кѣткѣ Ън-гарїа пѣре гѣвернїѣ неатѣрпѣторїѣ респѳса-вїл; кѣткѣ челе патрѣ дїпѣтѣрї але Тран-сїлванїеї, дѣкъ пѣ се редѣтрѣпарѣ кѣ Ън-гарїа; шї атрѣїа кавса крѳатїкъ. Ачесте дѳѣ дїп зрмъ сѣпт преа пѣнсемпѣтоаре, пїчі кѣ

се атинг де интереселе нациеі; не лъогъ ачеста дитревареа кроатикъ есте о оарбъ аместекаре а опосидіеі дн тревіле націонале ші твнчипале а ле Кроаціеі, дн кѣт не принде тираре, кѣт поате опосидіа дикърка асхпръші о респондере аша де греа кѣт е ачоста, петрекунд тинпѣл чел скѣтп кѣ амървѣте де фелѣл ачеста ші кѣ претенсіі. Че се атинде де ѣнтѣл пѣт, саѣ де неатърнареа ші респонсабилитатеа гѣверніази, пѣ воім а черчета, де се афлѣ дн България врео леце скрісѣ орі нескрісѣ пентрѣ респонсабилитатеа міністрілор дн доделесѣл констїтудіеі дн Англіа орі дн Франца. Дн хаосѣл лецілор ші ал датїнемор поастре че е дрепт, се пот скормонї пентрѣ орі че лѣкрѣ кѣтева ворѣе про ші контра. Ної воім пѣмаї а черчета, де лѣкрѣ опосидіа дрепт ші ліберал, кѣнд чере а се трата дн діета де фацѣ гревѣдїле дѣрїї дн апїтѣа злор пропѣнерї реценці кѣт сѣнт челе де акѣт. Кѣ идея де респонсабилитате а міністрілор се леагѣ зпеле прелѣкрѣрї, каре дн България пѣ ле vedem нїкѣрї, кѣт сѣнт, свїзпереа тѣтѣрор ла контрївѣдїе ші ла дареа де солдадї ші репрезентареа дитрегѣлѣї попор дн діетѣ. Пѣмаї аколо, знде се афлѣ дн фїнцате ачесте ашезѣмїте, поате фї ворѣа десре о респонсабилитате а міністрілор. Дн България тоате гревѣдїле статѣлѣ ле поартѣ пѣмаї дѣранѣл саѣ неовїлѣл, апої ачеста дн діетѣ пѣ есте нїчі де кѣт репрезентат. Дечї каре е ачела че воїещѣ а траце не гѣверніѣ ла респондере? Репрезентандїи челор чїнчї сѣте мїї сѣфлетѣ, каре ла гревѣдїле статѣлѣ пѣ даѣ нїчі тѣкар зп креїдарїѣ. Оаре есте ертат, ка ачещї чїнчїзечї шї дої репрезентандї сѣ депрїндѣ кѣ сѣлѣтос кѣвѣнт зп дрепт, каре се кѣвїне ла челе зече мїліоане де свѣшїї контрївѣндї шї дѣтѣторї де солдадї? Аѣ пѣ есте ачоста дн партеа опосидіеі о претенсіе де дрептѣрї, каре дѣпѣ идеїле констїтудїонале шї дѣпѣ дитрецідѣрїїае де фацѣ, еї нїчі кѣ і се кѣвїнѣ?

(Ва зрма)

АВСТРИА.

Вїена, 30. Декемврие. Дн зїлеле дн зрѣтѣ ла вѣрѣсѣ іар се арѣтѣ неокредере шї скѣзѣтѣрї. Маї вѣрѣтос дѣпѣче се азїї кѣ баталїоане австрїае кѣлкарѣ дн Modena, акціїле се апѣсарѣ дн жос. Акціїле дрѣтѣлѣї Ferdinandian de nord скѣзѣрѣ кѣ 4 ла сѣтѣ, ва шї металїчеле де 5 проц. репѣшїрѣ ла 104. — Негѣдеторїѣл К. алтїнѣреа от кѣ вазѣ фѣ афлат кѣ аѣ фѣкѣт полїде фалсе де 200 мїї ф. арц.; дншелѣчѣнеа се дескоперї ла банкѣл націонал дн доаѣ полїде а ле тїкѣлосѣлѣ. Ел фѣ пѣсе ла принсоаре, знде л ацѣапѣтѣ осѣнда. Ваї де канѣл лѣї. —

ХРОНИКЪ СТРѢЛНЪ.

— Поца Вїенеї сосї вїнерї фѣрѣ нїчі о газетѣ орїскрісоаре. Де доаѣ зїле нїнѣ таре;

е театѣ кѣ нїчі зрѣтѣоареа пѣ не ва адѣче тѣлѣ.

Италїа. Реціментеле десре каре зїсерѣм кѣ фѣсерѣ комѣндате дн марш кѣтрѣ Италїа сѣнт треї гранїдаре: Злеа Оточан, 8 Огѣлїн, 4 Слѣїн, іар 48леа зпгѣреск пѣмїт ал архїдѣчелѣї Ернест порнї дела Трїест тот ла Италїа. Дн локѣл ачестѣїа мерѣе ла Трїест реціментѣл Хес, каре порнїсе дела Вїена пентрѣ Гред. — Карѣ де артїлерїе мерѣ пѣмаї пентрѣ врео 5 ватерїї. —

Дн дѣкатѣл Моденеї инѣрарѣ пѣмаї дѣбѣ баталїоане шї зп ескадрон де остѣшїме австрїакѣ. Аша сѣзне дн сѣш Обсерваторѣл австрїан.

Vedem пѣорїї не черїѣ мерѣнд шї венїнд, дн сѣ пѣщїм спре че скоп, фї ва плѣїе, грїндїнѣ, фѣлѣер, тѣнет, саѣ кѣ еї се вор дитрѣщїа ка маї де тѣлѣторї шї вор лѣса черїѣл сенїн. Попоарѣле де ал доїлеа ранг аѣ таре тревїндѣ де черїѣ сенїн, дн кѣлзїторїѣ, вїнекѣвѣнтѣторїѣ. Пѣ тоатѣ дн тѣмплареа сѣ пѣзїм, кѣ пѣ щїм чеасѣл. —

Рома. Дела тоартеа лѣї О'Коннел де пѣтеле пѣрїнѣлѣї Венѣра е легат зп таре респект ла чеї маї тѣлѣї чїтїторѣ. Кредем кѣ пѣлѣ акѣт кѣвѣнтѣл фѣперал зїс де ачест таре предїкатор е кѣпосѣвт ла тодї; дитрѣачеа атѣт кѣвѣнтѣл, кѣт шї алте скрісоарї але пѣмїтѣлѣї преот се опрїрѣ аспрѣ дн маї тѣлѣе статѣрї... Де ачї вїне, кѣ попорѣл Ромеї пѣндещѣ кѣ тѣлѣтѣ аперїме ла тодї пашїї лѣї Венѣра; іар кѣнд афлѣ кѣ ачелаш фѣ прїмїт де папа дн авдїендїї лѣнѣї, се вѣкѣрѣ дн сѣфлет; кѣчї адїкѣ рѣдїнїдїї, рѣїї, неурїченѣторїї скорнїсерѣ кѣ папа лар фї лѣат ла зрѣ. Венѣра дн 16. Дек. іар фѣ прїмїт ла папа. —

— Дела Дѣкатѣл Парма. Спре а прїчене маї вїне скїтвареа че зрѣтѣ аколо дѣпѣ тоартеа Марїеї Лѣїсеї, дедѣчем ачї кѣтева датѣрї історїче, днчепѣнд пѣмаї дела веа кѣл 16-леа.

Дѣпѣ фрѣнѣдереа пѣтерїї дитрѣраділор пемдещї дн Италїа, карїї токма ка шї гречїї византїнї пѣрта тїтѣла де романї, дн веакѣл 16леа се порнїрѣ дн Италїа рѣсвоаїе кѣтрїпїтоаре де тѣрѣнтеле статѣрї. Атѣнчї пашїї Ромеї пѣсерѣ тѣла не маї тѣлѣе днѣтѣрї марї. Кїлїмент VII. префѣкѣ дн Флорендїа (Тоскана) зп дѣкат пентрѣ фамїліа са. Дрѣтѣл сѣѣ Павел III. дедѣ Парма шї Пїаченда фїїлѣлї сѣѣ Петрѣ Лѣдовїк Фарнезе, каре пѣпѣ атѣнчї ера пѣмаї дѣче де Кастро ет Рончїліоне, кѣ дрептѣрї свѣрпане ла 1545. Дѣпѣ дої апї Петрѣ Лѣдовїк фѣ зчїс де кѣтрѣ повїлї пїачентїнї прїн комплот. Тотѣш фамїліа Фарнезѣ ретасѣ дн шепте генерадїї доатпа Пармеї шчл. пѣлѣ ла 1731. Фете Фарнезе се тѣрїтасерѣ дн алте дѣрї. Дн дн ачелѣа ера шї реїна Спанїеї Елїсабета, кареа воїа а се да зїселе дѣкатѣрї фїїлѣлї сѣѣ Дон Карлос. Чї дѣпѣ че ачеста рѣнї Неаполѣл шї Сїчіліа, Парма кѣзѣ ла дитрѣратѣл Карол VI. татѣл Марїеї Тересїеї, іар фрѣтѣоаса Тосканѣ ла фамїліа лотарїнѣїкѣ, дн кареа ера Франчїск вѣрватѣл ачелѣїаш. Рѣсвоаїеле дн сѣл кѣрѣеа кѣ дѣстѣлѣ фѣрїе дн

маї тълте прічіні, пълъ кълд пачеа de Aachen ла 1748 dede Парма, Пиаченца ши Гастала лѣи Don Филип ал треїлеа фїѣз ал редиѣи спаноале. Ашеа венїрѣ пѣмїтеле треї дѣкатѣрї ла фамиліа вѣрвоапѣ, кѣчї адїкѣ до-моїторїї Спанїеї джкѣ сѣнт о ліне дїн фамиліа вѣрвоапѣ. Пе ачеѣїа дї скоасе Наполеон маї ѣлтеї кѣ компліменте, апої кѣ сіла, ши статѣл лор дї префѣкѣ дї департамент францозеск; іар ла а. 1814 кълд мерсе ла Елва, претїнсе Парма, Пиаченца ши Гастала пентрѣ содіа ши фїѣл сѣѣ. Джсѣ дїн прїчіна ачеаста се ескарѣ черте фѣрте греле, дїтрѣчеа Австріа кѣпрїнсесе дѣкатѣрїле. Вѣрвопї авїа ла 1817 се дївоїрѣ, ка еї сѣ аѣдепте пълъ ла шѣртеа Марїеї Лвїсеї, цїпїнд пѣмаї Лѣкка. — Джсептїм, кѣ Австріа аре дрептѣл а цїнеа дї Пиаченца гарпїзѣнѣ таре, токма ка дї Феррара. — Дела шоартеа лѣи Наїпперг (1829) дї Парма мерсе кам рѣѣ.

Франція. Парїс 25. Декемвріе. Рѣцеле францозїлор джкѣ demьндѣ ла кѣртеа са долїѣ де треї септїмїї спре сѣвенїреа Марїеї Лвїсеї. Дестѣл комплімент. (Щїреа е дѣпѣ Монїторѣл офїч.). Міністерїѣл францозеск маї де кѣрїнд арѣтѣ іарѣш вїеле семне вѣтѣтоаре ла окї, кѣ дї пасѣ а пѣстра прїетїїа кѣ Рѣсія. Ел адїкѣ скоасе дїн Франца пе вї воїерїѣ тѣскал фѣгарїѣ. Дї 23. Дек. сѣрѣвїндѣшї арїнчіпеле Царторїскї зїоа пащерїї, о содіетате де полонї ши францозї ера сѣї факѣ о соленїтате маї ка тотдеазна; дїтре алдїї венїсерѣ ши прїнчіпеле Сѣлто-вскї, гр. Ставлескї ши алдїї полонї пълъ ши дїн London, тѣлдї ши дїн ачеїа карїї сѣнт колабораторї ла жѣрпале францозеї. Джсѣ полїдіа Парїсїлї джкїсе соленїтатеа ши спїсе ѡспецілор кѣ треѣѣ сѣ де парте. — Пълъ кълд атѣта кокетѣрїе! — Е дешендат кѣ жѣрпалѣ міністерїал (Debats) пѣвлїкїнд ачеастѣ щїре, фапта полїдіеї о десвїнзіе кѣ сїпгѣрѣл препѣс асѣпра вїор полонї жѣрпалїї.

Катереле се дескїсерѣ де кѣтрѣ рецеле кѣ вї кѣвѣнт їнтересант.

Гречїа. Тоїї жѣрпалїїї кѣдї пѣ-влїкѣ дїпѣкареа кавсеї тѣрко-грече, де ши ректїоск вїміреа гречїлор, даѣ тотѣш таре дрептате гѣверпїлї мѣр кѣ лѣкрѣ ашеа ши пѣ алтїнтреа, іар де алтѣ парте маї тоїї дефайтѣ де о парте вѣрталїтатеа, де алта орвїа пордеї, кѣчї се лѣсѣ де вїеалтѣ дї тѣна англїлор. Скрїсоареа міністерїлї греческ кѣтрѣ Алї Ефендї порпї дї 13. Дек. ла Константїнопол; джсѣ ачеаїш се ва да маї ѣлтеї ла тѣна Длї Тїтоф солѣл рѣсеск, каре дї трїа конферїндеї ши а аместеклїї де дѣпѣлї о ва пайпта ла Поартѣ. Ашеа лорд Палмерстон поате сїпдї вѣкѣрїа фаталѣ де а ведеа пе гречї арѣквадї дї враделе Рѣсіеї, токма кѣм се ши преспїсесе пайпте кѣ 2—3 лѣпї. —

— Царѣл Рѣсіеї порѣпчї дїфїїндареа

вїлї їнстїтѣт рѣсеск дї Атіна, пентрѣ ка дї ачелаш тїперї тѣскалї сѣ дїведе лїмѣа грекѣ, дѣпѣ каре сѣ се факѣ професорї де ачелаш лїмѣѣ дї маї тълте пѣрцї а ле їмперїлї рѣсеск. Тот Царѣл арѣкѣ дїн каса М. Сале о сѣмѣ де 1½ мїліон рѣ-вїле пентрѣ клѣдїреа вїеї фѣарѣ сѣрѣмоасе вѣсерїчї ла Атіна пѣмаї дїн марѣрѣ ши їасп. (Ачеастѣ щїре о авем дѣпѣ Вестїторїѣл ром., каре адесѣорї е їнформат вїне деспре треїле рѣсесїї, а фартѣ пѣмаї де челе дїн Кавкас.). —

Тѣрчїа. Константїнопол 18. Декемвріе. Міністерїлї Рѣшїд, каре скѣпѣ ши де вїлїеа Хосреф, сѣтѣ маї таре ка орї кълд алтѣдатѣ.

Европа тоатѣ дѣчеа одатѣ пордїї дѣрѣрї де воїе де пепѣїе. Кѣм се дїшоарче роата фортѣнеї! Естїмп солѣл Брїтанїеї пѣпѣмаї кѣдїгѣ дї Терапїа вї лок таре ши фѣрѣмос пентрѣ клѣдїреа вїлї палат фѣрѣмос, чї тотодатѣ їш 450 мїї леї. —

Рѣсія. Ст. Петерсѣврг. Дїн дѣѣ вка-сѣрї преапалте date дїн 17. Декемвріе дї-кеїем, кѣ дїтре папа ши дїтре Царѣл Рѣсіеї сѣр фї дїкеїет о деплїпѣ дївоїалѣ дї прївїнда р. катоїчїлор дїн Рѣсія. Дѣл дїн зїселе вкасе дѣ длї Блїдоф солѣлї ordїнарїѣ дїн Рома ordїнѣл сѣ. Андреїѣ, лѣдѣп-дѣл тотодатѣ, кѣ ел се сілї а фаче дївоїала тот пе темеїрїле прїмїте кѣ прїлежѣл дї-тѣлпїрїї царѣлї Нїкѣлаѣ кѣ папа Грїгорїе XVI. Прїп челалалт се дѣ Длї Бѣтєнїеф ordїнѣл сѣ. Ана тот пентрѣ асеменеа прїчїпѣ.

Новеле транспїлване. Де кѣтева се-пгѣшпї дїкоаче се дїтѣпларѣ маї тълте фокѣрї. Дїн ачелаш джсептїм ла Фрѣоа сказѣл Медїашлї, вїде арсерѣ 16 касе. —

Дї F. Doboly арсерѣ де кѣрїнд 64 касе, вїрео 10 вїте тарї корпѣте ши каї, атѣт маї тълте вїте тѣрѣпте. Локвїторїї ка ваї де еї дї кап де еарпѣ рѣмасерѣ ла вїтеле алтора.

Дѣпѣ щїрї маї поаѣ рекрѣтадїа ла Клѣж ва мерѣе кѣ деосевїт їнтерес. Мѣлдї фак жѣртѣе тарї дї фолосѣл рекрѣдїлор. —

С пре фѣрїре! Рекрѣтадїа прїп тра-цере де сордїї фаче ка тѣлдї фамилії сѣ кавте фечорї дї лок. Спре а пѣ се дї-шела ши а пѣ се дїкѣрка дї вїрео жѣде-катѣ, фїечїне сѣ дїтреѣе пе волонтерїл: де че вѣрѣстѣ е, скѣпа е де соарте, пѣ кѣтѣа егранїдарїѣ, саѣ ши „пемеш“ дїн алте дїнѣтѣрї, пентрѣка маї тѣрїї дї пѣтереа прївїлеїїлї сѣѣ мїндїнд сѣ скорпїаскѣ про-чесѣрї; апої арѣвпѣ сѣ се деа пѣмаї сѣпт кондїїе, дакѣ вїсїтат фїїнд е вїп, ши де се ар-вѣпѣше пайптеа трацєрїї де сордїї, прїмїреа сѣї фїе пѣмаї кондїїонатѣ. Мѣлдї дїн во-лонтерї сѣпт пѣмаї пїще дїшелѣторї. —